

Z a m a n s ı z M i m a r l ı k

zaman-

SIZ-

laştırma

yeni-

den

yarat-

mak

B e r f i n Ö z t ü r k

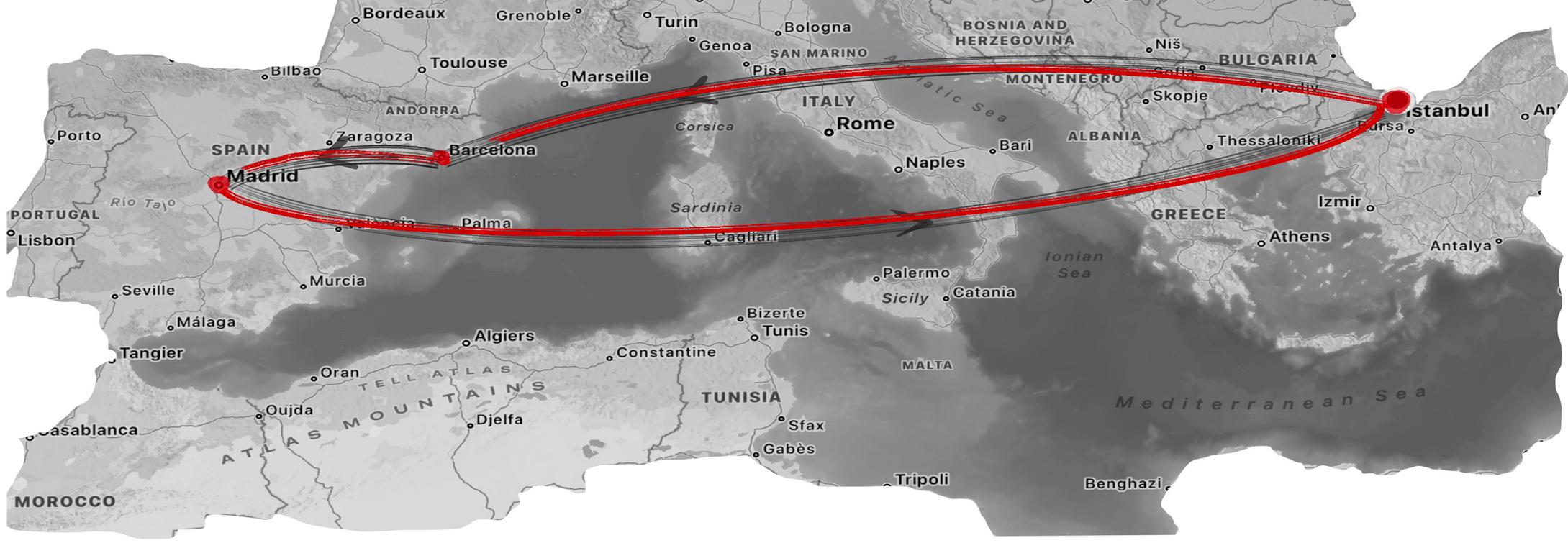
Her şeyin bir yaşam döngüsü vardır; doğar, yaşar ve ölürlür. Mekanlar da tıpkı her şey gibi bu döngüyü takip ederler. Fakat bazıları döngüyü **kırarak** yeniden doğar ve zamansızlaşırlar.

Yeniden doğmak, genellikle bir dönüşüm, yenilenme veya taze bir başlangıç anlamına gelir. **Zamansız mimari** ise, zamanın akışına meydan okuyan her dönemde bir ruhu olan tasarım ve mimarlık anlayışıdır. Ben zamansız mimarlık temasını yeniden doğmak kavramıyla birleştirip bir mekanın **zamanın ötesine** geçip, ona meydan okuyarak yeniden doğması olarak yorumladım.

Bir mekanın yeniden doğuşu, bir yapının her aşamasının, geçmişin etkilerinden yer yer kopup yer yer onla birleşerek yeni bir biçim alması. Zamansız mimari, bu noktada geçmişin şimdinin veya geleceğin sabit kurallarına bağlı kalmaksızın, sürekli bir **dönüşüm** halinde olan bir mekân yaratmak gibi. Yeniden doğan bir yapı, hem geçmişin izlerini taşıyabiliyor hem de geleceğe açılan bir kapı olabiliyor, her zaman değişebilecek bir potansiyele sahip gibi. Ve bu yeniden doğuş insanların onu her zaman farklı şekillerde **deneyimlemesini** sağlıyor. Yeniden doğmuş bir mimari, bir yapıdan sadece işlevsel değil, duygusal ve düşünsel bir uyanış da bekleyebilir. Yani bu tür bir mekân, bu uyanışla bireyi geçmiş ve gelecekte kopararak bir tür "zamansız" deneyim yaratabilir.

Örneğin, bir yapının zaman içinde fonksiyonu dönüşüme uğrayabilir mi? Bu dönüşüm, yapının içindeki anlamı veya ruhu güçlendirebilir mi? Bir anlamda, zamansız mimari, hem sürekli bir yenilenme süreci hem de geçmişin içselleştirildiği bir dönüşüm alanı yaratır mı? Yenilenmiş bir yapı bizi yaşam döngüsünün başına getirebilir mi? Tıpkı bir insanın hayatındaki evrim gibi, bir mekân da kendini yeniden doğurabilir mi? Canlılar gibi fiziksel, ruhsal ve felsefi bir dönüşüm geçiriyor olabilir mi? ve bu mekan, zamanın sınırlarını aşarak "zamansızlaşabilir" mi?

Bu soruların cevabını rotamda bulmayı hedefliyorum.

NEDEN İSPANYA

Genellikle endüstri yapıları, inşa edildikleri dönemin teknolojisini ve ekonomik düzenini aktarması, toplumun yaşadığı belirli bir süreci yansıtması açısından büyük bir öneme sahiptir. Zamanla işlevlerini kaybederek harap ve bakımsız kalan bu yapıların yeniden işlevlendirme uygulamalarının, çoğunlukla kamuya açık kültürel ve sanatsal amaçlı olduğu görülmektedir.

Genelde pek çok Avrupa ülkesinde bu durum görülmele beraber İspanya özellikle de Barselona ve Madrid de bu konuda çok başarılı restorasyon çalışmalarına sahip aynı zamanda İspanya kültürünün Arap kültürüyle harmanının bize çok daha fazla katman sunduğunu düşünüyorum. Kent birçok başarılı yenileme projelerine sahip olması ile birlikte, bazı restorasyon projelerinde mimarlar tarafından oldukça **cesur** kararların verildiği dikkat çekmektedir.

El Born Kültür Merkezi

Tarihi bir pazar yerinin yeni bir fonksiyon kazanarak teşhir alanı, kazı ve arkeolojik buluntuları sergileyen biralana dönüştürülmüştür.

Fàbrica de Creació Fabra i Coats

Eskiden fabrika olan bu yapı şimdilerde tasarımcılar için bir endüstri merkezine dönüştürülmüştür. Yeni fonksiyonuyla yapı tekrar canlanmıştır.

Can Framis Müzesi

Zamansızlık, fabrikanın geçmişin izlerini taşıyan yapısının modern sanatla bir arada sunulmasıyla ortaya çıkıyor. Geçmişin somut izleri, bugünün soyut sanat anlayışıyla birleştiriliyor, böylece zamanlar arasındaki sınırlar siliniyor.

Sagrada Família

Gaudin'in bu yapıyı bütün zaman sınırlarını aşarak inşaatın her aşamasında gelişmelerin getirdiği yeniliklerle evrimleşerek tamamlanıyor. Gaudi'nin Barcelonadaki pek çok eseri de rotamda.

3. GÜN BARCELONA - MADRID

Bir şehirde **uzun süre vakit geçirmek**, sadece mekânı keşfetmekle kalmıyor, insanlarla ve **topluluklarla bağ kurmayı** da sağlıyor. İnsanlar ve onların yaşam tarzları hakkında daha fazla bilgi sahibi olabilir, şehrin gizli köylerini, mahallelerini ve sırlarını keşfederken, **yerel halkla doğal bir etkileşim** kurabileceğimi düşünüyorum. Bu tür etkileşimler, geçici ziyaretlerden çok daha anlamlı ve kalıcı ilişkiler doğuracağından rotamda sadece İspanya'da iki şehri gezmekle sınırlı kaldım.

Barcelona grid sistem - Dinlenme ve yolculuk günü

Semtin geniş, düzenli caddeleri ve dik açıyla kesişen sokakları, şehri bir, açık bir harita gibi sunuyor. Tarihte ilk örneği MÖ 4.yy'de Priene'de görünen **grid sistem** günümüzde karşılığını Barcelona'da buluyor. Ben de bu sistemi sokaklarda başı boş dolaşarak deneyimlemek istedim.

4-5.GÜN MADRİD

La Tabacalera

Endüstriyel geçmişe sahip yapı, fiziksel değişikliklerden daha çok yeni bir program alarak insanların bu mekandaki sirkülasyonunu fonksiyonunu yeniden yaratmış ve şekillendirmiş.

CaixaForum Madrid

Eski yapıyı gerçek anlamıyla ayağa kaldırmışlar zemini kesip yükseltmişler. Havada duruyormuş gibi görünen bina aslında o zamanda var olan yapı kurallarına ters, yeni ,aykırı bir yol izlemiştir.

Can Framis Müzesi

Eskiden bir hangar olan yapı yeni peyzaj tasarımıyla hep dönüşen ve değişen bir floraya sahip. Esnek malemelerle de bu dönüşüm uzun süreler devam edebilir zamanı aşabilir.

Matadero

Bir zamanlar şehir için ekonomik açıdan önemli bir yerken, günümüzde bu işlevin bitmesi üzerine toplumun kültürel ve sanatsal ihtiyaçlarını karşılayan bir merkez olarak yeniden doğmuştur.

b ü t ç e

— seyahati yazın olarak planladım
akdeniz güney ikliminden
dolayı yaz zamanı İspanyayı
deneyimlemek istiyorum. —

uçuş fiyatları

istanbul-barcelona : 2500-3000
barcelona-madrid : 1000-1500
madrid-istanbul : 3000-3500
total ortalama : **6500-8000**

konaklama

motel barcelona : 2000-2500x3=6000-7500
motel madrid : 1500-2000x2=3000-4000
total ortalama : **9000-11.500**

yeme içme

400-600X15=6000-9000
ekstralar : **2000TL**

TOTAL : 23.500-30.500

TOTAL:31.000